

Azerbaycan Sivil Havacılığının 80'inci Yıldönümü'nde Bakü

Can EREL
Uçak Mühendisi
can.erel@canerel.com.tr

Azerbaycan'ın kendi kanatlarını açması...

...1938 yılında Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği sivil havacılık filosu içinde,

- * Uçuş kulüplerine,
- * Hava meydanları ağına,
- * Askeri ve sivil pilotların yetiştirildiği uçuş okullarına,
- * Uzun mesafe uçuş deneyimine sahip pilotlarına,

sahip olarak Azerbaycan hava birliğinin kurulmasını takiben başlar.

Azerbaycan, II. Dünya Savaşı sırasında Sovyetler Birliği ve Almanya arasındaki savaş (*Great Patriotic War / 22 Haziran 1941 - 9 Mayıs 1945*) ile Sovyetler Birliğinde,

- * Askeri ve sivil pilotların yetiştirilmesi,
- * Hava araçlarının bakımı, onarımı ve yenilmesi,

üslerinden biridir.

Azerbaycan'da;

- * Bakü semalarında 20 Ekim 1910 günü ilk uçak süzülmüştür.
- * Askeri havacılığın Petrograd subay okulu 1915 yılında açılmıştır.

- * Azerbaycanlı ilk pilot, 1916 yılında havacılık kalifikasyonunu tamamlayan Ali bey (Samad Verdiyev'in oğlu) olmuştur.
- * Batı cephesinde 1916 yılında uçan Muromets-16 uçağı mürettebatında yer alan Farrukh aga (Mammadkarim Gayibov'un oğlu) ise diğer bir Azerbaycanlı pilot olmuştur.
- * İlk havacılık filosu 19 Ağustos 1919 günü kurulmuştur.
- * İlk sivil uçuşlar Haziran 1921 içinde başlamıştır.

Azerbaycan Cumhuriyeti hava kuvvetlerinde 215 komutan ve 250 teknik pilotun görev yaptığı o yıllarda,

- * Deniz ve kara havacılık mektepleri,
 - * Makinist mektebi,
 - * Deniz havacılık filosu,
 - * Airborne surveillance istasyonları,
- bulunmaktadır.

Bakü Uçuş Kulübü öğrencisi Leyla Mammadbayova 1931 yılında ilk uçuşunu yapmış ve bir yıl sonra Sovyetler Birliğinin ikinci kadın askeri paraşütçüsü olmuştur.

Zuleykha Saidmammadova, 1934 yılında, Azerbaycan göklerinin diğer kızı olmuştur.

Yüzbaşı Saidmammadova, II. Dünya Savaşı sırasında 40 hava muhaberesinde 500+ sorti uçuş yapmıştır.

Azerbaycan Havayolları, AZAL 28 Nisan 1992 günü kurulmuş, aynı yıl "Havacılık Ulusal Akademisi, NAA" faaliyete geçmiştir.

23 Nisan 2014 günü Bakü Havaalanı yeni terminali açılmış, 2017 yılında 4 milyon yolcu ağırlayan havalimanına Skytrax tarafından "5-Yıldızlı Havalimanı" ödülü verilmiştir.

Azerbaycan Sivil Havacılığının 80'inci Yıldönümü

Ben de bu kutlamalar için Bakü'deydim...

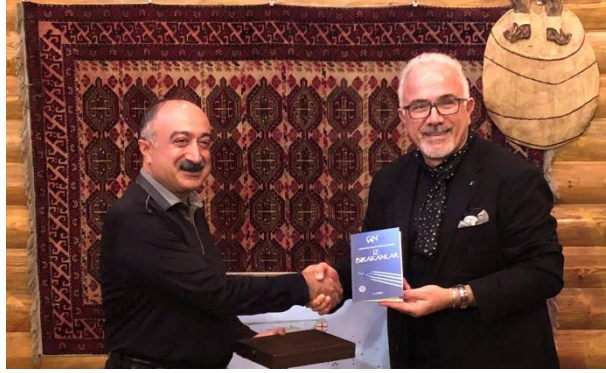
...Azerbaycan Sivil Havacılık Genel Müdürü Arif MAMMADOV'un davetlisi olarak 🌿

Bakü'ye ulaştığım gün 1 Haziran idi; bugün 'Türk Hava Kuvvetleri Günü' & 'Jet Revizyon Günü'...
...sayın MAMMADOV'un kutlama öncesi akşam yemeğinde davet ettiği 'Karadeniz Bölgesi Sivil Havacılık Otoriteleri'nin yöneticileri huzurunda "sivil havacılıkta dostça ilişkiler ve işbirliğinin gelişimine sağladığı katkı" nedeni ile Türk Sivil Havacılık Genel Müdürü'ne sunduğu 'Şeref Nişanı' ile onur duydum. Türk'e özel ve anlamlı böyle bir günde bu değerli nişanı, Genel Müdürüm Bahri KESİCİ adına, teslim aldım; kıvanarak...

...& sevgili Arif MAMMADOV'u da "Can'ca Türkiye'de, Endüstrinin Gelişiminde İz Bırakanlar" kitabı okuyucusu yaparak şükranlarımı sundum.

Kutlama programı 2 Haziran 2018 Cumartesi sabahında başladı. O gün bana gezme ve öğrenme günü oldu, Bakü'de...

...şehitlerimizi ziyaret ettik, ilk! Pırıl pırıl tertemiz, inanılmaz düzenli bir bölge oluşturulmuş, şehrin bu en hakim tepesine.

Bakü Şehitliği'nin önünden bakıldığında bu şehir daha farklı hissediliyor; ardında bu topraklar için canını feda edenler yatarken...

...şehir ve bölge planlamacıların dinlendiği şehirlerden olmuş, Bakü!

Azerbaycan, hem de Bakü olunca; tabi SABİR!

**"Babam Su"nni, nenem Sje, dürek men
Ne Farsam men, ne Hindem men, Tu"rek men"**
~Mirzə Ələkbər SABİR

Azeri kardeşlerimizin gurur duydukları, Haydar Aliyev Uluslararası Havalimanı...
...bir yanı yolcu ve diğer yanı kargo ve BOY faaliyetleri için ayrıştırılmış pist ve terminallere sahip; havacılık ile ilgili yönetim ve destekleyici tesislerde çevrede.

Haydar Aliyev Uluslararası Havalimanı'nda bulunan önemli tesislerden biri bölge hava trafik kontrol sağlayıcısı 'AZerAeroNavigation, AZANS' Hava Trafik Merkezi'nin genç direktörü sevgili Farhan Guliyev; bize kabiliyetlerini anlattı, yaşayarak...

...AZANS çalışanları da sevgili Farhan'ın o güzel heyecanını paylaşıyorlardı; haftasonu çalışıyor olmalarına rağmen...

Biz de uygulamalarını ilgi ile öğrenmeye çalıştık.

Ve sıra beklenen aşamaya gelir: "Azerbaycan Sivil Havacılığının 80'inci Yıldönümü" Gecesi...

...Azerbaycan'ın bölgede yakın işbirliği yaptığı ülke sivil havacılık otoriteleri yöneticileri ve ulusal havacılık sektörünün temsilcileri ile BUTA Palas'da gerçekleştirildi.

Program, meslek sınıflarında ülke sivil havacılığında,

- * Gelişimine katkı sağlayanlara sunulan '**Terakki Medalleri / Gelişim Madalyaları**',
- * Üstün hizmetlere sahip olanlara sunulan (*Emektar Mühendis, Emektar Pilot, Emektar Hekim gibi*) '**Fahri Mesleki Onur Ünvanları**',

ile başladı; bu ödüller Azerbaycan Ulaştırma Bakanı ile Azerbaycan Havayolları CEO tarafından ilgililere sunuldu...

Farkı yaratan kutsanan EMEK ve ortak akıl ile gerçekleşen İŞBİRLİĞİ; burada da hissettim!

Bölge ülkelerinin sanatçılarının da davet edildiği "Azerbaycan Sivil Havacılığının 80'inci Yıldönümü" kutlamaları ev sahipliğini Azerbaycan Havayolları (AzAL) yapıyordu...

...Azerbaycan Havayolları CEO / Genel Müdürü Cahangir Esgərov'u da "Can'ca Türkiye'de, Endüstrinin Gelişiminde İz Bırakanlar" kitabı okuyucusu yaparak kutladım ❁

Etkileyici ve samimi bir programla kutlanan "Azerbaycan Sivil Havacılığının 80'inci Yıldönümü" dönüşünde, davetli 'Karadeniz Bölgesi Sivil Havacılık Otoriteleri' yöneticilerinin ortak sohbet konusu heyecanla beklenen İstanbul Yeni Havalimanı açılışı idi...

Bu daveti yapan ve icabet edebilmemi sağlayan ve yaşadığım her bir ANımın ANİlaşmasına katkı sağlayan güzel insanlara teşekkürler; Can-ı gönülden.

Kaynakça

1. Azerbaijan Airlines InFlight Magazine #52 (June-July 2018)
2. [Azərbaycan Aviasiya Tarixi](#)
3. KepezTV: "[Şərqi ilk qadın təyyarəçisi – Azərbaycanlı Leyla Məmmədbəyova](#)"
4. Nargis Magazine: "[Azərbaycanın Qanadlı Qızı](#)" Züleyxa Seyidməmmədovanın Hekayəsi"